

La solidaritat, qüestionada

No se si serà el fet de l'any, però sí que és un dels que més m'ha impactat darrerament. El segrest a Mauritània per part d'Al-Qaida de tres cooperants catalans de la ONG Barcelona Acció Solidària, és un acte miserable i desgraciat que farà qüestionar l'ajut de moltes ONGs a aquells pobles tan necessitats. L'Albert Vilalta, l'Alicia Gámez i el Roque Pascual són gent de bé, gent de pau. La seva implicació amb les necessitats del tercer món és un compromís que assumeixen personalment amb discreció i eficàcia, com s'han de fer les coses, desplaçant-se allà on el seu ajut pot afavorir les comunitats empobrides. Per això el seu segrest i captiveri és un crim injustificable, una amenaça a la subsistència d'aquells pobles que esperen la cooperació internacional. La bogeria dels homes d'Al-Qaida és egoista, insolidària i mesquina. Les seves accions indiscriminadament violentes no es poden justificar amb excuses polítiques, i el segrest de l'Albert,

l'Alicia i el Roque n'és una mostra. Segurament els retindran durant molt de temps per aprofitar el ressò mediàtic del cas al món occidental. Quatre dies abans del segrest, un comando de la mateixa organització criminal es va endur Pierre Camatte, un periodista francès, i el mes de gener havien raptat el britànic Edwin Dyer. Tots ells encara estan en lloc desconegut, amagats per la força en un continent que estimen. No costa gaire imaginar el calvari que estaran vivint aquestes persones en mans d'Al-Qaida, el sofriment de les seves famílies i el poc sentit de tot plegat. Per això el meu respecte i admiració per aquestes persones, i el desig de que aquest malson s'acabi aviat i feliçment. El món necessita persones com l'Albert, l'Alicia i el Roque, són massa valuosos per prescindir-ne.

Joaquim Brustenga i Etxauri

Ara que ve un dia

Acaba l'any 2009 batejat amb la paraula Crisi global i planetària, sorgida arran de la cobdícia mundial que ha posat de manifest la hipocresia de la religió burgesa i la tremolor del sistema financer neoliberal. De l'avarícia i el despotisme han sorgit la inseguretat, la pobresa creixent, la desconfiança, l'augment de l'atur (18 per cent de joves sense feina), la fragilitat de l'estat del benestar i la creixent marginació, mala educació i analfabetització en el tercer i quart món. Mentre centenars d'anònims són assassinats arreu per donar la seva vida pels altres, ressona la frase del Nobel de la Pau sobre les guerres justes.

La perplexitat és una tònica del temps actual: la batalla contra el terrorisme augmenta la desigualtat, les noies de setze anys ja poden avortar sense el consentiment dels pares, però han de romandre a l'escola per obligació, l'individualisme rabiós ha esborrat l'experiència de la gratuïtat.... Òrfena de líders veritables i de persones sanes, la vida pública és l'esperpent sense complexos de la corrupció i la cultura del 'tot val' sense cap mena de consideració pel respecte a la tradició i al bé comú.

'Ja fa molt de temps que no plou. S'han eixugat les fonts i la pols s'acumula pels carrers i les cases', escrivia Martí i Pol, i la massa de bosc tropical es redueix sense treva. L'afany de mantenir-se en el poder ha malmès l'àmbit polític, social, cultural i també el medi ambient. La globalització desfà les fronteres del món, propaga la injustícia i la corrupció i nega la dignitat i solidaritat, tendresa dels pobles.

Còmplices de la desídia, els mitjans de comunicació de masses són els artífexs d'aquest pensament únic basat en l'uniformització cultural i la visió localista (pilota blaugrana, telesèrie provincial, pel·lícula nord-americana). Aquesta és la flagrant contradicció de les nostres societats modernes, il·lustrades, sense enfocaments crítics: senyors de raó, sublim distinció, tot és submissió a la seva fredor. I exalten llibertat i benefici per oblidar la igualtat, la justícia i l'hospitalitat. La contradicció no està exempta de cinisme: inclou una profunda crisi ètica, cultural i religiosa que confon la fraternitat amb la dictadura de la postmodernitat.

Però el negre només és un color. Comença el 2010 amb dones i homes dialogant críticament amb la voluntat de servir per a construir una nova ètica entre cultures, civilitzacions i tradicions partidàries d'un món més just i solidari, especialment des de les perifèries i fronteres, buscant noves formes de democràcia i participació política, vies de comunicació, banques ètiques, alternatives en l'organització laboral i cooperativisme, en salut, ensenyament, comerç just, respecte a la naturalesa i nous models energètics, d'objecció a les lleis d'extranjeria, de decreixement en el consum, d'experiències d'espiritualitat al marge de les institucions, de no-violència i de treball per la pau.

Davant d'un final d'època, entre el que no acaba de morir i allò que no acaba de néixer, cal apel·lar a la confiança; pels creients, a l'esperança teològica. Déu és al mig, en diàleg, i al